

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **J. D.**, nar. X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Stanislavem Bodlákem
sídlem Sobotín 270, 788 16 Petrov nad Desnou

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **I. C. a.s.**, IČO X
sídlem Č. 2510/19, X P.

II. M. M.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2021, č. j. KUOK 81231/2021, ve věci
povolení stavby vodního díla,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Magistrát města Olomouce územním rozhodnutím č. X ze dne 9. 7. 2019 umístil mj. na pozemek parc. č. X (k. ú. X, obec X), který je ve vlastnictví žalobce, stavby vodovodu a kanalizace. Následně probíhalo stavební řízení, v němž nebyl žalobce zahrnut do okruhu jeho účastníků. Stavební úřad totiž doručoval veškeré písemnosti jiné osobě téhož jména a příjmení bydlící na téže adrese jako žalobce. Stavební úřad pro provedeném řízení vydal rozhodnutí ze dne 16. 1. 2020, č. j. SMOL/332476/2019/OZP/VH/Koz, kterým stavby vodovodu a kanalizace povolil. Žalobce proti stavebnímu povolení podal dne 22. 2. 2021 odvolání, ve kterém se domáhal jeho zrušení. Žalovaný však napadeným rozhodnutím podané odvolání zamítl.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a namítá, že v řízení před stavebním úřadem nemohl využít svá práva, nebyl informován o jeho zahájení, o možnosti podat námitky, ani nebyl poučen podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na což upozorňoval již v podaném odvolání. Upřednostněním dobré víry stavebníka žalovaný zcela pošlapal práva vlastníka pozemku, na kterém má být stavba umístěna. Není relevantní ani skutečnost, že rodinné domy, které mají být napojeny na stavby vodovodu a kanalizace, jsou již zkolaudovány. Žalobce nelze nutit, aby uplatnil námitky v odvolacím řízení. Prostor pro jejich uplatnění je totiž v řízení před stavebním úřadem, což mu ale bylo znemožněno. Majetkoprávní vztahy investora a města Olomouc byly vyřešeny až v průběhu odvolacího řízení, což je nežádoucí. Nelze souhlasit s tím, že by námitky odvolatele nic nezměnily na rozhodnutí stavebního úřadu. Jedná se o argumentaci nesmyslnou. Není relevantní ani to, že stavby vodovodu a kanalizace byly v minulosti umístěny územním rozhodnutím. V žalobě několikrát zopakoval, že po podání odvolání investor z jeho pozemku odstranil stavby vodovodu a kanalizace, což řešila také Policie ČR.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, a jelikož se žalobní body shodují s odvolacími námitkami, odkázal na napadené rozhodnutí.
4. Osoby zúčastněné na řízení se k věci nevyjádřily.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Žalobce v podstatě vznesl jedinou námitku, a sice že s ním v řízení před stavebním úřadem nebylo jednáno jako s účastníkem, v důsledku čehož byla zcela popřena jeho procesní práva.
7. Mezi stranami je nesporné, že na pozemku žalobce byly rozhodnutím umístěny stavby vodovodu a kanalizace, a proto měl být žalobce účastníkem navazujícího stavebního řízení podle § 109 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
8. Podle § 84 odst. 1 správního řádu platí, že *osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán byl oznámil; zmeškání úkonu nelze prominout. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro účastníky uvedené v § 27 odst. 1.* Odst. 3 dále stanoví, že *při vedení řízení po podání odvolání*

podle odstavce 1 je třeba zvlášť dbát oprávněných zájmů účastníků, kteří byli v dobré víře. Odkladný účinek odvolání lze z vážných důvodů vyloučit (§ 85 odst. 2) i dodatečně.

9. Z ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona vyplývá, že účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Osoba, která je účastníkem řízení podle zvláštního právního předpisu, může ve stavebním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednáváním záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá. Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřihlíží.
10. Krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu NSS, ze které vyplývá, že opomen-li správní orgán jednat s konkrétní osobou jako s účastníkem řízení, trpí prvostupňové rozhodnutí závažnou vadou již jen proto, že bylo zcela znemožněno určitému subjektu se správního řízení účastnit a uplatňovat v něm své námitky, což lze zpravidla jen stěží napravit v odvolacím řízení. Nelze přitom vyloučit, že v konkrétních případech bude na místě i v takových situacích dát přednost dobré víře účastníků v pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Tak tomu bude např. tehdy, když opomenutý účastník v odvolání uvede pouze zjevně nedůvodné námitky a je evidentní, že i kdyby účastníkem řízení byl od počátku, tak by to na jeho výsledku nic nezměnilo, případně když je jím činěné úkony možno považovat za šikanózní, představující zneužití práva. Avšak takový postup by měl být spíš výjimečný a pečlivě odůvodněný (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2012, č. j. 1 As 29/2012-113, bod 44, ze dne 9. 4. 2020, č. j. 5 As 33/2019-27, bod 12 nebo ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 As 77/2020-50, bod 35). Zjevně bezdůvodné jsou takové námitky, z nichž je bezdůvodnost zjevná tzv. na první pohled, bez hlubší analýzy věci (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2022, č. j. 10 As 327/2019-101, body 25 a 26).
11. Žalobce v podaném odvolání uvedl, že nepřevzal žádnou písemnost ze stavebního řízení a pokud by snad žalovaný tvrdil opak, navrhuje provedení písmoznaleckého posudku, který to vyvrátí. Dále namítal, že mu nebylo doručeno oznámení o zahájení řízení, že nebyl poučen o možnosti podat námitky a vyjádřit se k podkladům podle § 36 odst. 3 správního řádu, že měl stavební úřad nařídít ústní jednání a také, že v minulosti požadoval, aby se mohl staveb vodovodu a kanalizace účastnit a aby byly vyřešeny majetkové vztahy a budoucí napojení jeho pozemku na stavby vodovodu a kanalizace, a že je rozhodnutí stavebního úřadu nepřezkoumatelné a nezákonné.
12. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl, že žádná z odvolacích námitek není podřaditelná pod § 114 odst. 1 stavebního zákona. Zdůraznil, že žalobce o stavebním záměru věděl, což prokazuje jeho podpis na situačním výkresu č. C2. Stavby byly provedeny ve prospěch žalobce a na jeho pozemek přesahují toliko 1 m. Byly provedeny tak, aby bylo možné jejich napojení na pozemek žalobce. Dále uvedl, že dne 13. 4. 2021 proběhla na pozemku žalobce prohlídka, které se účastnil investor a žalobce, kteří spolu sepsali protokol, ve kterém uvedli, že byla provedena montáž šoupatkové armatury v místě ukončení vodovodu na pozemku žalobce. Ústní jednání stavební úřad nařizovat nemusel, neboť mu byly známy poměry v místě stavby. Mezi stavebníkem a městem Olomouc byla uzavřena smlouva o smlouvě budoucí týkající se obou staveb. Stavební povolení na přístavu rodinného domu žalobce s daným záměrem nesouvisí. Stavby vodovodu

a kanalizace budou sloužit k zásobování 6 rodinných domů pitnou vodou a k jejich odkanalizování. Tyto domy jsou řádně povoleny, vybudovány a jsou připraveny k užívání. Do kolaudace vodovodu a kanalizace to však není možné. Ostatním účastníkům by dle žalovaného zrušením rozhodnutí stavebního úřadu vznikla větší újma než žalobci.

13. Krajský soud se s názorem žalovaného zcela ztotožňuje. Žalobce skutečně v odvolání neuplatnil žádnou námitku k ochraně práv, které byl ve stavebním řízení oprávněn hájit, nýbrž se soustředil jen na procesní stránku věci. V odvolání zmíněné majetkové poměry se netýkají žalobce, ale města Olomouc a stavebníka a jedná se tak o námitku, která svým rozsahem neodpovídá zájmům, které může žalobce hájit podle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Zmínka o možnosti napojení pozemku žalobce na stavby vodovodu a kanalizace je natolik obecná, že není vůbec zřejmé, o co konkrétně jí žalobci šlo.
14. Je-li možné podle výše citované judikatury NSS při opomenutí účastníka řízení upřednostnit ochranu dobré víry ostatních účastníků v situaci, kdy opomenutý účastník v odvolání vznese toliko zjevně bezdůvodné námitky, lze nepochybně stejně postupovat i v případě, že nevznese žádné přípustné námitky. S žalobcem lze sice souhlasit v tom, že stavební úřad se dopustil závažné procesní vady, leč žalobce měl možnost vznést proti stavbám vodovodu a kanalizace své námitky alespoň v podaném odvolání, avšak ze své vlastní vůle tak neučinil. Koneckonců žádné námitky týkající se věci samé (tedy jakým způsobem byl nepřipustně dotčen na svém vlastnickém právu stavební činností či užíváním stavby) neuvedl ani v žalobě.
15. Žalovaný v řešení věci proto zcela správně upřednostnil dobrou víru stavebníka a dalších osob – vlastníků rodinných domů, které mají být napojeny na předmětnou kanalizaci a vodovod (viz společné územní souhlasy a souhlasy s ohlášenými stavbami týkající se rodinných domů založené ve spise). Ani jeden z nich nenese vinu na tom, že stavební úřad žalobci nesprávně doručoval písemnosti, což vedlo v konečném důsledku k opomenutí žalobce jako účastníka řízení. Bez vodovodu a kanalizace nebude možné předmětné domy užívat. Naproti tomu žalobce s umístěním vodovodu a kanalizace na svůj pozemek (v délce 1 m) prokazatelně souhlasil (viz souhlas žalobce s provedením stavby na jeho pozemku vyjádřený na výkresu C2) a z ničeho nevyplývá, že by svůj souhlas odvolal. Ani z protokolu ze dne 13. 4. 2021 sepsaného mezi žalobcem a investorem nevyplývá, že by stavby vodovodů a kanalizace působily žalobci nějakou konkrétní újmu. Totéž platí o podané žalobě. Lze tak uzavřít, že zrušením stavebního povolení by ostatním účastníkům byla způsobena nepoměrně větší újma než žalobci.
16. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud považuje uplatněnou námitku za nedůvodnou, a proto podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).
18. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jim náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jim v řízení neuložil žádnou povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim vznikly náklady.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 14. února 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu